

INFORMATION OM VERKSAMHETSAVFALL

Illustration: Erik Cusack

SUNDSVALLS
KOMMUN
Miljökontoret

April 2005

Material är omarbetat efter
Miljösamverkan Sydost
förlaga

Avfallshantering vid företag

Genom att sortera ditt avfall kan du minska dina kostnader. Samtidigt medverkar du till en bättre miljö genom att återvinningen ökar.

Denna broschyr ger information om hur du som verksamhetsutövare ska effektivisera sorteringen av ditt avfall och uppfylla de lagkrav som finns för hantering av avfall.

Samtliga rapporter och handböcker från Naturvårdsverket som nämns i texten kan laddas ned kostnadsfritt på www.naturvardsverket.se.

Aktuell lagstiftning finns på www.jordnara.nu.

Lokal renhållningsordning finns på www.sundsvall.se → miljö och folkhälsa → miljöföreskrifter

Avfall och avfallskod

Avfall är varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren vill, avser eller är skyldig att göra sig av med.

Avfallskategorierna finns angivna i Avfallsförordningens bilaga 1.

Allt avfall klassas med en särskild avfallskod (tidigare EWC kod). Avfallets kod finns i Avfallsförordningens bilaga 2.

Avfallskoden anger om avfallet är farligt avfall eller icke farligt avfall.

Ytterligare information: *Avfallsförordningen, SFS 2001:1063*

Verksamhetsavfall och hushållsavfall

Med verksamhetsavfall menas det avfall som uppkommer i verksamheten vid exempelvis industrier, affärer eller tjänsteföretag.

Även om avfallet har ett ekonomiskt värde eller återanvänds klassas det fortfarande som ett avfall. Verksamhetsutövaren ansvarar själv för hanteringen av sitt verksamhetsavfall.

Hushållsavfall är avfall från hushåll, till exempel köksavfall. När sådant avfall uppkommer i personalmatsalar, restauranger, industrier, kontor, vårdinrättningar och affärer räknas det som hushållsavfall.

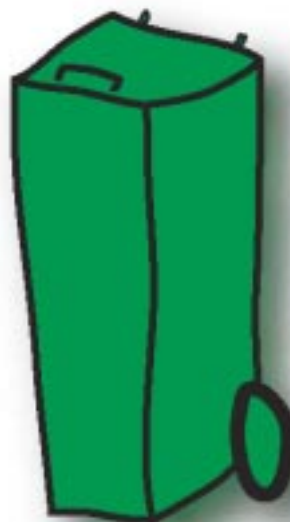
Kommunen har monopol på hanteringen av hushållsavfallet.

Sundsvalls kommun har egna lokala avfallsföreskrifter (lokal renhållningsordning).

Ytterligare information:

Avfallsförordningen, SFS 2001:1063

*Lokal renhållningsordning finns på
www.sundsvall.se → miljö och folkhälsa →
miljöföreskrifter*

Verksamhetsutövaren

Verksamhetsutövaren ska enligt miljöbalken:

- känna till vilken mängd och slag av avfall som uppkommer inom verksamheten
- se till att avfall återanvänds och återvinns
- undersöka möjligheten att minska den avfallsmängd som uppkommer
- anlita en transportör som har tillstånd eller har anmält transporten av verksamhetsavfall till länsstyrelsen
- kontrollera att avfallet hamnar hos en mottagare som har tillstånd att ta emot det
- hantera avfallet på ett sådant sätt att hälsa eller miljö inte tar skada
- lämna hushållsavfallet till den kommunala renhållaren

Ytterligare information:

Handbok om egenkontroll, 2001:3, Naturvårdsverket

Bra avfallshantering hos företag. Rapport 5196, Naturvårdsverket

Verksamhetsavfall

Verksamhetsavfall kan indelas i följande slag och sorteras i följande ordning. Observera att en del avfallsslag kan tillhöra flera grupper!

1. Farligt avfall

Farligt avfall är avfall som har sådana egenskaper att det kan vara skadligt för människor och miljö.

De typer av avfall som betecknas som farligt avfall är markerade med asterisk (*) i Avfallsförordningens bilaga 2 eller omfattas av egenskaperna i bilaga 3.

Exempel på farligt avfall från verksamheter är spillolja, batterier, lösningsmedelsavfall och elavfall.

För farligt avfall gäller särskilda regler om förvaring, transport och dokumentation. Den som inte följer reglerna riskerar att få betala en miljöstraffavgift.

Ytterligare information:

Handbok om farligt avfall (2003:8), Naturvårdsverket.

Allmänna råd om farligt avfall NFS 2004:14.

Miljökontorets broschyr "Vad gör du med ditt farliga avfall?".

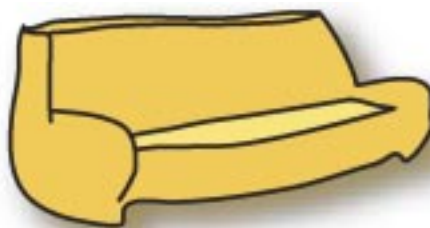
Vägledning - klassificering av farligt avfall - RVF Utveckling 2004:07.

2. Avfall till återanvändning

Med återanvändning menas att ett föremål används igen för samma eller liknande ändamål som tidigare.

Exempel på återanvänt avfall kan vara en soffa, maskiner och lastpallar.

Enligt miljöbalkens hänsynsregler ska avfall i möjligaste mån återanvändas.

3. Producentansvarsavfall

Syftet med producentansvar är att resurser och energi utnyttjas mer effektivt genom återvinning.

Producentansvaret innebär att producenten är skyldig att ta tillbaka avfallet och anvisa insamlingsplatser där avfallet i många fall kan lämnas kostnadsfritt.

Avfallslämnaren är i sin tur skyldig att sortera ut det avfall som omfattas av producentansvaret.

I dagsläget finns producentansvar för följande avfallsslag (varav vissa kan vara farligt avfall)

- Förpackningar (papper, wellpapp, glas, plast, plåt trä m.m.)
- Returpapper (tidningar, direktreklam, kataloger och liknande)
- Elektriska och elektroniska produkter (kasserade datorer, glödlampor, spisar, tv, klockor m.m.).

Producentansvaret gäller endast vid köp av ny motsvarande vara. Verksamhetsutövare som vill bli kvitt elavfall utan att byta det vid nyinköp måste själv ordna så att det behandlas och också stå för kostnaden.

- Däck
- Bilar

Utöver det lagstiftade producentansvaret finns det vissa producenter som tagit på sig ett frivilligt producentansvar.

Ytterligare information:

På materialbolagens webbplats www.repa.se och El-Kretsens webbplatser www.el-kretsen.se och www.el-retur.se samt Förpacknings- och Tidningsinsamlingens webbplats www.ftiab.se finns en sökfunktion där närmaste insamlingsställe anges för aktuellt avfallsslag.

För träavfall och ensilageplast se www.svenskreturtra.se respektive www.svepretur.se.

Avfall från elektriska och elektroniska produkter, Handbok 2001:7, Naturvårdsverket. Producentansvarsförordningar: Bilar SFS 1997:788, Däck SFS 1994:1236, Förpackningar SFS 1997:185, Returpapper SFS 1994:1205, Elektronik SFS 2000:208.

4. Avfall till återvinning

Med återvinning menas när ett avfall förvandlas till en ny råvara. Förbränning av avfall anses som återvinning av energi.

Exempel på materialåtervinning är skrot och andra metaller som samlas in, smälts ner och där metallen sedan används på nytt.

I många fall är det en lönsam affär att sortera ut avfall som kan materialåtervinnas.

Enligt miljöbalkens hänsynsregler ska avfall i möjligaste mån återvinnas.

Ytterligare information:

www.recycling.se

5. Organiskt avfall

Organiskt avfall är sådant avfall som innehåller organiskt kol, exempelvis trä, plast och livsmedelsavfall.

Organiskt avfall som är biologiskt lättnedbrytbart ska i första hand behandlas biologiskt. Det kan till exempel ske genom kompostering eller rötning. Exempel på ett sådant avfall är rester från livsmedelsproduktionen vid mejerier och slakterier.

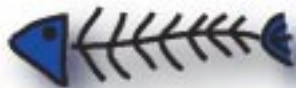
Förbud att deponera organiskt avfall gäller efter den 1 januari 2005. Vissa avfallsslag är undantagna deponiförbudet.

Riksdagen har antagit ett nytt miljömål om organiskt avfall. Senast år 2010 ska matavfall och liknande avfall från livsmedelsindustrier m.m. återvinnas genom biologisk behandling.

Ytterligare information:

Naturvårdsverkets föreskrifter om hantering av brännbart avfall och organiskt avfall, NFS 2004:4.

Metoder för yrkesmässig lagring, rötning och kompostering av avfall. Handbok 2003:4, Naturvårdsverket.

6. Brännbart avfall

Brännbart avfall är ett organiskt avfall. Brännbart avfall är ett avfall som brinner utan energitillskott efter det att förbränningsprocessen har startat, exempelvis trä och plast.

Den som har verksamhetsavfall ska sortera ut brännbart avfall och brännbart farligt avfall från övrigt avfall.

Förvara gärna avfallet torrt och under tak. Torrt avfall ger en bättre förbränning. Brandrisken kan minskas om det brännbara avfallet förvaras avskilt från byggnader.

Det går bra att transportera brännbart avfall med andra avfallsfraktioner om de förvaras i olika kärl på fordonet.

Lägg inte metallsprayflaskor, gips och PVC-plast i den brännbara fraktionen.

Det är förbjudet att deponera brännbart avfall. Vissa avfallsslag är dock undantagna.

Ytterligare information:

Naturvårdsverkets föreskrifter om hantering av brännbart avfall och organiskt avfall, NFS 2004:4.

7. Avfall till deponi

När avfallet är sorterat återstår ett avfallsslag som hamnar på deponi. Detta avfall kallas deponirest.

Nya föreskrifter med krav på en grundläggande karakterisering av avfall som läggs på deponi antogs under sommaren 2004.

Föreskrifterna innebär att avfallsägaren ska göra en grundläggande karakterisering av avfallet. I denna ingår bland annat en beskrivning av avfallets ursprung, sammansättning och uppgifter om på vilken deponi avfallet kan läggas.

Uppgifterna ska dokumenteras skriftligt och lämnas till mottagande deponi.

Avfallsproducenten/verksamhetsutövaren ska se till att denna grundläggande karakterisering finns fr.o.m. den 1 januari 2005 och att uppgifterna i dokumentationen är korrekta.

Ytterligare information:

Naturvårdsverkets föreskrifter om deponering, kriterier och förfarande för mottagning av avfall vid anläggningar för deponering av avfall, NFS 2004:10.

Regler för att transportera avfall

Obs! Transporter av avfall/farligt avfall kräver alltid antingen en anmälan eller tillståndsansökan till länsstyrelsen!

Transport av:	Transporten kräver ingen anmälan eller tillstånd	Anmälan ska lämnas till länsstyrelsen	Tillstånd krävs från länsstyrelsen
Annans farliga avfall			X
Annans avfall till deponi			X
Annans avfall till återvinning		X	
Eget farligt avfall		X	X
Eget och annans avfall till återanvändning	X		
Eget avfall* över 50 ton eller 250 m ³ per år		X	
Eget avfall* mindre än 50 ton eller 250 m ³ per år	X		

* Gäller både för avfall till återvinning och avfall som går till deponi (ej hushållsavfall)

Avfallslämnaren är skyldig att kontrollera att *transportören* av avfallet har nödvändiga tillstånd eller har anmält transporten till länsstyrelsen.

OBS! Att transportera avfall utan att ha nödvändiga tillstånd eller vara anmäld till länsstyrelsen kan medföra miljöstraffavgift och åtalsanmälan.

Ytterligare information:

Avfallsförordningen, SFS 2001:1063 Naturvårdsverkets föreskrifter om tillstånd eller anmälningsplikt för yrkesmässig transport av avfall, NFS 1999:8.

Ansöknings-/anmälningsblanketter för transport av avfall finns på länsstyrelsens webbplats www.y.lst.se.

Tillstånd eller anmälan

En verksamhetsutövare som vill kompostera, gräva ned eller på annat sätt bortskaffa annat avfall än trädgårdsavfall, ska anmäla detta till miljökontoret.

Om avfall från andra verksamheter ska deponeras, mellanlagras, behandlas eller hanteras på en anläggning, ska anläggningen antingen anmälas till miljökontoret eller tillståndsprövas av länsstyrelsen eller Miljödomstolen.

Lagring av avfall och farligt avfall från den egna verksamheten får ske:

- Högst ett år om avfallet ska till deponi.
- Högst 3 år om avfallet ska återvinnas eller återanvändas.

Efter denna tid ska hanteringen tillståndsprövas hos länsstyrelsen eller anmälas till miljökontoret.

Överträdelse kan medföra miljöstraffavgift och åtalsanmälan.

Ytterligare information:

Avfallsförordningen, SFS 2001:1063 Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, SFS 1998:899.

Information

För mer information kontakta:

- Miljökontoret, tfn 060-19 11 77
- Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Miljöavdelningen, tfn 0611-34 90 00
- Reko i Sundsvall AB, Kundtjänst, tfn 060-19 16 50, Företagsrådgivare Mona Tjernström

SUNDSVALLS
KOMMUN
Miljökontoret